

Efter Brexit – analys av svenska intressen inför kommande förhandlingar

Uppdraget till Kommerskollegium i oktober 2017 var i två delar:

1. Kommerskollegium ska utifrån tillgänglig statistik **identifiera vilka sektorer i handeln med varor och tjänster mellan Sverige och Storbritannien som är särskilt viktiga för svensk ekonomi, och för svensk sysselsättning.**
2. Kollegiet ska sedan, utifrån svenska intressen, identifiera ett antal sektorer för fördjupad analys. Den fördjupade analysen ska behandla **hur ett framtida handelsavtal kan påverka handeln inom viktiga sektorer och om det finns befintliga tekniska lösningar i andra EU-avtal eller andra lösningar som kan vara önskvärda för respektive sektor.**

Analysen är gjord utifrån ett **strikt handelsperspektiv** med fokus på vad som behövs för att hålla nya handelshinder till ett minimum. Kommerskollegium har alltså **inte vägt in politiska prioriteringar** i sin analys (varken EU:s eller brittiska). Det betyder till exempel att konflikten mellan att bevara så nära handelsrelationer som möjligt med Storbritannien och bibehålla sammanhållningen i EU och värna den inre marknadens integritet inte har beaktats. **För oss kan det vara värt att påpeka särskilt till vår regering så att de inte glömmer bort att EU till syvende och sist är viktigare än Storbritannien.**

Det som inte heller analyseras är regler som syftar till att skapa jämna konkurrensvillkor för företag t.ex. statsstödsregler, konkurrensregler och handelspolitiska skyddsåtgärder. Inte heller miljöpolitik och den sociala dimensionen har tagit med (bara i den mån det rör sig om tekniska regler)

Övergripande slutsatser

1. **Brexit är ur ett handelsperspektiv negativt och utgångspunkten är därför skademinimering.**
2. Kommerskollegium föreslår att den svenska regeringen prioriterar ett långtgående horisontellt avtal där Storbritannien binds så nära vid EU-rätten som möjligt. Det innebär i Kommerskollegiums mening **ett EES-avtal, vilket vore den bästa lösningen ur ett svenskt perspektiv.** Det är den lösning som i största utsträckning liknar status quo i nuvarande handelsrelationer (minus tullunion, vilket innebär att Storbritannien skulle kunna förhandla egna handelsavtal). För varuhandeln skulle det innebära att tullformaliteter återinförs, men på tjänsteområdet skulle ett EES-avtal inte innebära någon försämring jämfört med dagens situation. Alla andra lösningar och avtalsmodeller kommer i princip att innebära stora försämringar på både varu- och tjänstesidan.

Horisontella frågor som bör prioriteras

- Personrörlighet
- Datarörlighet och dataskydd
- Tullar - tullfrihet med liberala ursprungsregler
- Fungerande handelsprocedurer
- Starkt immaterialrättsligt skydd
- Öppenhet för offentlig upphandling
- Regler om tjänster och etablering
- Regler om kemikalier och biocider

- Tekniska regler
- Yrkeskvalifikationer
- Säkerhet att överenskomna regler verkligen följs

Detta eftersom den svenska ekonomin är mycket diversifierad med intressen inom de flesta sektorer. Dessutom hänger olika sektorer samman genom värdekedjor.

EU-rätten är en helhet och det är därmed inte tillräckligt för Storbritannien att ta över all existerande lagstiftning för att undgå handelshinder. Det kommer att behövas **mekanismer för efterlevnad och tvistlösning för att minska risken för regeldivergens**. Allt för att undvika långsiktigt osäkerhet för företag.

Sektorer som särskilt pekas ut

De sektorer som pekas ut som särskilt viktiga är sådana där Sverige har specialiserat sin export respektive har ett starkt behov av brittisk import. Det är således sektorer som Sverige borde prioritera i brexit-förhandlingarna eftersom övriga EU-länder inte har samma ekonomiska intresse att göra det.

Handeln med tjänster - sektorerna som pekas ut som av särskilt intresse är:

- **Affärstjänster**, särskilt FoU-tjänster och datatjänster
- **Detaljhandel** (försäljning av varor och tjänster i butik eller genom e-handel) (sid 207)
- **Nyttjanderätter till immateriella tillgångar** (försäljning eller uthyrning av licenser). Tydligt svenskt intresse jämfört med övriga EU-länder – licensförsäljning utgör 20 % av Sveriges totala tjänsteexport till Storbritannien och detta rör nästan uteslutande licenser för att nyttja resultat av forskning och utveckling). (sid 206)

Handeln med varor – sektorerna som pekas ut som av särskilt intresse är:

- **Mineralolja** (exportintresse)
- **Trävaror** (exportintresse)
- **Papper och pappersmassa** (exportintresse)
- **Motorfordon** (importintresse)
- **Järn, stål och metaller** (exportintresse)
- **Vissa specifika maskiner och apparater** (både export- och importintressen)
- **Cider** (exportintresse)
- **Diverse artiklar** – blöjor, sanitetsartiklar (exportintresse)

Läkemedelsindustrin har inte analyserats eftersom den inte är ett specifikt svenskt intresse. Inte heller tekoindustrin har studerats speciellt. Men flera av de regelverk som analyserats är relevanta för dessa sektorer.